

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва освітньої програми)

на тему: **«Чинники та шляхи зниження собівартості продукції
на підприємствах хлібопекарської галузі
(на прикладі Одеського хлібозаводу №5)»**

Виконавець:

студент центру заочної та вечірньої форм
навчання

Громов Дмитро Геннадійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

К. е. н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Єгунов Юрій Артемович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Серед найважливіших задач, що стоять перед промисловими підприємствами в умовах ринкової економіки, особливе місце займає задача зниження собівартості продукції харчової промисловості. Від її рішення багато в чому залежить розмір одержуваного прибутку, рентабельність виробництва, можливості зниження цін на продукти харчування і, як наслідок, підвищення реальної заробітної плати і життєвого рівня населення.

Мета дослідження. Основна мета даної кваліфікаційної роботи полягає в пошуку резервів зниження собівартості продукції на підприємствах хлібопекарської галузі на прикладі Одеського хлібозаводу № 5 та обґрунтуванні дієвих заходів щодо їх мобілізації.

Завдання дослідження:

- дослідити сутність понять «витрати» і «собівартість», розглянути існуючу класифікацію поточних витрат; визначити чинники, резерви та шляхи зниження собівартості продукції на підприємствах хлібопекарської галузі;
- надати загальну характеристику Одеського хлібозаводу №5 і проаналізувати результати його господарської діяльності;
- дослідити склад та структуру операційних витрат Одеського хлібозаводу №5, розглянути динаміку окремих статей накладних витрат підприємства;
- дослідити динаміку витрат на 1 грн. реалізованої продукції з 2015 р. по 2019 рік на основі методів математичного моделювання; зробити прогноз рівня даного показника на 2020 рік;
- обґрунтувати основні напрямки зниження собівартості продукції на Одеському хлібозаводі №5 і запропонувати конкретні техніко-економічні заходи ;
- здійснити з обґрунтування ефективності запропонованих заходів і сформулювати висновки щодо доцільності їх впровадження на Одеському хлібозаводі №5.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є чинники та процеси формування поточних витрат на підприємствах харчової промисловості.

Предмет дослідження: теоретико-методичні аспекти обґрунтування напрямків та шляхів зниження собівартості продукції на підприємствах хлібопекарської галузі на прикладі Одеського хлібозаводу №5.

Методи дослідження. У процесі здійснення наукового дослідження використана ціла низка різноманітних методів, зокрема: методи наукового пізнання, індукції й дедукції; методи порівняльної оцінки і логічного узагальнення; методи класифікації та агрегування даних; методи аналізу рядів динаміки; методи математичного моделювання та ін.

Інформаційна база дослідження: нормативні документи, що регулюють діяльність підприємств харчової промисловості в Україні; навчально-методичні та наукові роботи з обраної тематики; річна звітність Одеського хлібозаводу №5 з 2015 по 2019 рік; основні розділи перспективного плану розвитку Одеського хлібозаводу №5 на період до 2023 року.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (63 найменування). Загальний обсяг роботи становить 100 сторінок. Основний зміст викладено на 94 сторінках. Робота містить 18 таблиці, 16 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

В першому розділі розглянуті теоретичні аспекти аналізу резервів зниження собівартості продукції харчової промисловості. Зокрема, досліджена природа собівартості як економічної категорії і соціально-економічне значення її зниження; даний аналіз існуючій класифікації витрат, що відносяться на собівартість продукції; розглянута класифікація засобів і резервів зниження собівартості, вказані шляхи їх реалізації.

Другий розділ присвячений аналізу резервів зниження собівартості продукції на Одеському хлібозаводі №5. В цьому розділі досліджена динаміка показників виробничо-господарської діяльності підприємства за ряд років, здійснений аналіз його фінансового стану з 2015 по 2019 р., який дозволяє не тільки глибше проаналізувати ефективність діяльності підприємства, але і оцінити перспективи його розвитку. Особливе місце в другому розділі роботи приділене аналізу складу і структури собівартості продукції і динаміці показника витрат на 1 грн. реалізованої продукції за період з 2015 по 2019 рр.

В третьому розділі представлені конкретні рекомендації щодо мобілізації виявлених резервів зниження собівартості продукції на Одеському хлібозаводі №5, приведені розрахунки ефективності їх реалізації.

ВИСНОВКИ

1. На Одеському хлібозаводі №5 з 2015 р. по 2018 рік склалося негативна тенденція в динаміці виробництва продукції в натуральному виразі за всіма номенклатурними групами. Найбільшою мірою скоротилося виробництво дорожчої і в умовах зниження доходів населення менш доступною продукції вищого сорту. Разом з тим, зросло виробництво хлібобулочних виробів малої фасування: від 0,5 кг і менше. У звітному ж 2019 році вказана тенденція була порушена (за винятком хлібобулочних виробів вищого сорту).

2. Протягом всього аналізованого періоду, незважаючи на зниження натуральних обсягів виробництва, на підприємстві спостерігалася позитивна динаміка обсягу реалізованої продукції й різноспрямована динаміка основних показників результативності виробничої діяльності підприємства. А саме: суттєве зростання продуктивності праці й фондівіддачі основних фондів, з одного боку, і зростання витратоємності реалізованої продукції й зниження її рентабельності, з іншого боку.

3. Для зміни тенденції в динаміці витрат на 1 грн. реалізованої продукції, що склалася на Одеському хлібозаводі №5 з 2015 р. по 2019 рік, необхідна систематична робота з пошуку резервів зниження витрат на виробництво і реалізацію продукції і обґрунтування дієвих заходів щодо їх мобілізації.

4. Впровадження розроблених нами заходів забезпечить зниження собівартості річного випуску продукції на 2 млн. 473 тис. грн. Додаткові капітальні вкладення у розмірі 326,5 тис. грн., необхідні для реалізації заходів, окупаються за термін, значно нижче за нормативний. Сума річного економічного ефекту складе 1 млн. 978,87 тис. грн.

АНОТАЦІЯ

Громов Д.Г. «Чинники та шляхи зниження собівартості продукції на підприємствах хлібопекарської галузі (на прикладі Одеського хлібозаводу № 5)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2020 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – підприємство харчової промисловості Одеський хлібозавод № 5.

У роботі досліджуються теоретичні аспекти пошуку резервів зниження собівартості продукції на підприємствах харчової промисловості.

Надана загальна характеристика Одеського хлібозаводу № 5 і проаналізовано результати його виробничо-господарської діяльності, склад і структура операційних витрат, співвідношення динаміки накладних витрат і повної собівартості реалізованої продукції. На основі методів математичного моделювання виявлена основна тенденція в динаміці показника витрат на 1 грн. реалізованої продукції з 2015 по 2019 рік.

Обґрунтовано конкретні пропозиції щодо зниження собівартості продукції на аналізованому підприємстві.

Ключові слова: собівартість; операційні витрати; основні й накладні витрати; витрати на 1 грн. реалізованої продукції; економічна ефективність заходів; строк окупності капітальних вкладень.

ANNOTATION

Hromov D.G. «Factors and ways to reduce the cost of production at the enterprises of the bakery industry (on the example of the Odessa bakery № 5)».

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «Entrepreneurship, trade and exchange activities» under the master's program
«Economics and development strategy of the enterprise».
Odessa National Economics University.
Odessa, 2020

The master's thesis consists of three sections. The object of research is the food industry enterprise Odessa bakery № 5.

The paper investigates the theoretical aspects of the search for reserves to reduce the cost of production in the food industry.

The general characteristics of the Odessa bakery № 5 are given and the results of its production and economic activity, the composition and structure of operating costs, the ratio of the dynamics of overhead costs and the total cost of goods sold are analyzed. On the basis of methods of mathematical modelling the basic tendency in dynamics of an indicator of expenses on 1 UAH is revealed. sold products from 2015 to 2019.

Specific proposals to reduce production costs at the analyzed enterprise are substantiated.

Keywords: cost; operating expenses; basic and overhead costs; costs of 1 UAH sold products; economic efficiency of measures; payback period of capital investments.